

Onderzoek en behandeling slikstoornissen

Casuïstiek bij patiënten met ALS

Sandra Offeringa & Janneke Weikamp

28 september 2018

Radboudumc

Amsterdam UMC
Universitair Medische Centra

UMC Utrecht
Hersencentrum

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	N.v.t.
Sponsoring of onderzoeksgeld Honorarium of andere (financiële) vergoeding Aandeelhouder Andere relatie, namelijk ...	N.v.t.

Logopedisch
onderzoek

Logopedische
behandeldoelen

Shared decision
making

Onderzoeksinstrumenten voor kauw- en slikproblemen?

filmpje

Slikfunctie onderzoek: ALS Richtlijn...

- ALS-FRS-R: bulbaire deel -> (rev.) arts
- Hands-on slikfunctie onderzoek -> logo
- Slikvolume test
- ALSSS-SW
- X-slik vlgs. logopedisch protocol (scoren a.h.v. DOSS) / FEES

Factoren van invloed

Optelsom?

- Beschikbare tijd
- Sociale setting
- Consistentie soort duur van maaltijd/drinkmoment
- Concentratie
- Eetlust ('trek'), angst, spanning
- Moment van de dag
- Lichaamshouding
- Eet-/drinktempo
- Grootte hap /- slok
- Medicatie
- Speeksel
- Cognitieve mogelijkheden
- ...

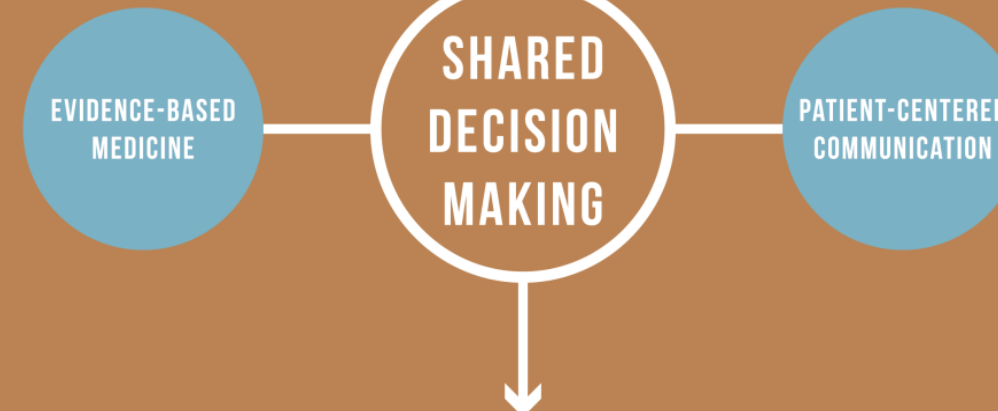
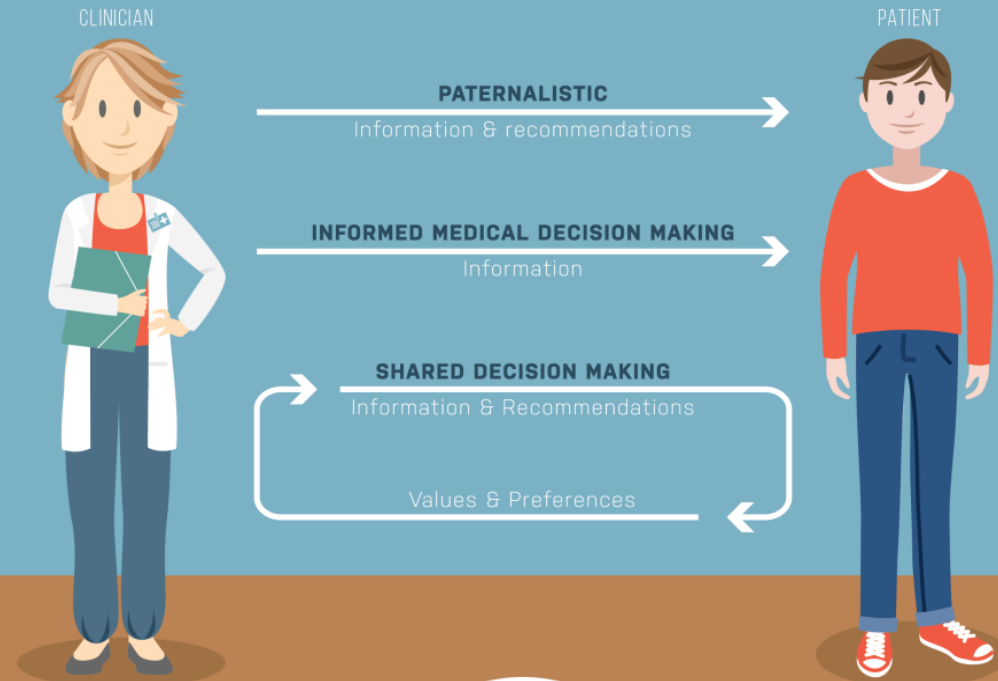

Slikadvies

TYPES OF DECISION MAKING

Slikfunctie behandeling: ALS Richtlijn...

(willekeurige volgorde)

- Psycho-educatie slikfunctie
- Hap-/slokgrootte
- Lichaamshouding optimaliseren; aangepast drinkgerei en - bestek -> i.s.m. ergotherapie
- Hoestfunctie trainen -> fysiotherapie
- Consistentie aanpassingen
- Manoeuvres: o.a. kin naar borst
- Eerste Hulp bij Verslikken
- Mondmotorische oefeningen: nee
- ...

- 10 casusbeschrijvingen ingediend...
  - ALS, PLS, PSMA
  - > gekozen voor 2 casussen, 'meest representatief'
  - > second opinion overige casuïstiek: 1 op 1
-
- Onderzoek
  - Behandeling: voorstel...

Casuïstiek bespreken van Femke Nouwens

- Onderzoek / informatie compleet?
- Hulpvraag / klacht pt. en omgeving
- Keuze onderzoeksmiddel
- Behandeldoelen
- ‘Onderzoekend behandelen’
- Advies / shared decision making

Casuïstiek bespreken van Ciel Steegs

- Onderzoek / informatie compleet?
- Hulpvraag / klacht pt. en omgeving
- Keuze onderzoeksmiddel
- Behandeldoelen
- ‘Onderzoekend behandelen’
- Advies / shared decision making

Gezamenlijke conclusie

-> Wat is **jouw** Take Home Message?

Door de deelnemers werd genoemd:

- Belang uitleggen 'Eerste Hulp bij Verslikken'. Tijdstip in behandeling kan erg verschillen: meteen bij start (geen sprake van verslikken, 'preventief'; of later in het traject (als er sprake is van verslikken)
- Samen met pt. en naasten maken van 'de rekensom' om slikadvies te kunnen geven, deze som kan per gelegenheid en per dag verschillen

- ALS Multidisciplinaire Richtlijn voor FT, LOGO, ET
2012 -> 2018/2019
(Offeringa, Creemers, Bakers & Beelen)
  - *Onderzoek
  - *Meetinstrumenten (o.a. Slikvolume test, ALSSS-SW)
  - *Behandeling

